



Kunnskapssektoren sett utenfra – høringsuttalelse

Norsk Lektorlag stiller seg positivt til at Kunnskapsdepartementet gjennomgår organiseringen av utdannings- og forskningsadministrasjonen med det formål å få til en bedre ressursbruk. Også sett fra skolen, og fra undervisningspersonalets side, kan sektoren fremstå som uoversiktlig og fragmentert, og som bidrag til unødige byråkratisering. På tross av at flere institusjoner har som uttalt formål å støtte kunnskapsarbeidet i skolen, kan denne støtten virke vanskelig tilgjengelig fordi feltet er uoversiktlig. Vi har følgende kommentarer til enkelte av utvalgets forslag:

Utvalget foreslår å beholde hovedmodellen der kunnskapsdepartementet hovedsakelig er organisert etter sektorer der grunnopplæring og høyere utdanning tilhører ulike avdelinger. Vi ser at det er gode grunner for å beholde denne strukturen, men foreslår at man finner ordninger som bedre kan ivareta sammenhengen mellom kvalitet i grunnopplæringen og kvalitet i UH-sektoren.

Rattsø-utvalgets rapport, NOU 2016:3, peker på at kvalitetssvikt i grunnskolen forplanter seg oppover i utdanningssystemet og form av høyt frafall både i videregående skole og høyere utdanning, og til rekrutteringssvikt til realfaglige utdanninger. NIFU rapport 2015:28 tyder på at ganske mange studenter ikke er godt nok studieforberedt etter å ha gjennomført og bestått studieforberedende program i videregående skole. Norsk Lektorlag støtter forslaget om at NOKUT skal rendyrkes som organ for å vurdere kvalitet i høyere utdanning. Vi støtter også forslaget om at NOKUT bør samarbeide tettere og mer formalisert med andre aktører som fører tilsyn, evaluerer og vurderer kvalitet i hele kunnskapssektoren. Vi ser et behov for at NOKUT særlig retter oppmerksomheten mot kvaliteten i skolens arbeide med å forberede unge til å mestre kravene i høyere utdanning. Det finnes ni faglige rådene for yrkesutdanningene, der bransjenes krav til kvalitet i yrkesopplæringen blir ivaretatt, mens vi mangler et tilsvarende råd eller organ der UH-sektorens kvalitetskrav koples til de studieforberedende programmene. Vi foreslår derfor at NOKUTs arbeid for å sikre kvalitet i høyere utdanning koples til sikring av kvalitet i skolens studieforberedende programmer.

Tilsyn, både i regi av NOKUT og andre organ, bør i større grad kunne følges opp av sanksjoner dersom det finnes avvik som svakker kvaliteten. Djupedal-utvalgets rapport NOU 2015:2 er et eksempel som viser at tilsyn ikke nødvendigvis fører til reelle kvalitetsforbedringer. Norsk Lektorlag mener at staten har en meget viktig rolle og et stort ansvar for å sikre kvaliteten i utdanningssystemet, og at dagens tilsynsordninger stadig bør forbedres for å rettes tydeligere inn mot kvaliteten på innholdet og på resultater innen forskning og utdanning.

Postadresse:

Pb. 7037 St. Olavs plass
0130 Oslo

www.norsklektorlag.no

Tlf.: 24 15 50 00

Besøksadresse:

Torggata 2
0181 OSLO

sekretariatet@norsklektorlag.no

Organisasjons.nr.: 879 495 512

Utvalget foreslår å samle de fleste statlige forvaltnings- og kvalitetsutviklingsoppgaver i Utdanningsdirektoratet. Norsk Lektorlag mener det trengs bedre oversikt og avklaring på feltet, og en slik samling kan bidra til dette dersom også Utdanningsdirektoratet i neste omgang gjennomgår sin struktur.

Norsk Lektorlag støtter forslaget om å endre organiseringen av de nasjonale sentrene for grunnopplæringen, men mener at skolen fortsatt har behov for den service slike sentre kan bidra med. Vi støtter det synet at disse sentrene ikke skal drive forskning, men ser at de kan samle og formidle forskning og annen kunnskap som er relevant for det enkelte fagområde. Kunnskapssenter for utdanning (KFU) har hatt en slik forskningsformidlende rolle. Norsk Lektorlag mener at skolen trenger denne typen lett tilgjengelige og kvalitetssikrede sammenstillinger av forskning på relevante områder, som først og fremst bør samles på oversiktlige og godt søkbare nettsider. Dagens KFU kan muligens samle og formidle den kunnskap som i dag samles og utvikles ved de nasjonale sentrene for grunnopplæringen. I dag har også Utdanningsdirektoratets nettsider en slik funksjon, men disse bør gjøres mer brukervennlige. Norsk Lektorlag er dessuten usikker på om sammenstilling av forskningsresultater som er relevante for grunnopplæringen, bør ligge hos Utdanningsdirektoratet eller organiseres under Forskningsrådet eller NOKUT. Utdanningsforskning og formidling av slik forskning bør prinsipielt tillegges organer som er mest mulig politisk uavhengige.

Norsk Lektorlag er enig i at det ikke er hensiktsmessig å skille ut digitale ferdigheter og IKT som et fagområde i en egen virksomhet. Utvikling av hvordan man skal bruke IKT i utdanningen bør inngå som en selvfølgelig del av virksomheten innen alle fagområder.

Statped (kap. 1.4.5)

Statped arbeider med individets / den enkelte elevs behov, og fagfeltet er stadig i utvikling gjennom ny forskning. Statped passer dermed best underlagt Utdanningsdirektoratet. En sterkere ansvarliggjøring av lokalt PPT, som førstelinjetjeneste og som den som skal etterspørre Statspeds tjenester og støtte, kan være en god løsning. Det viktigste er å organisere tjenesten slik at et faglig nettverk, også tilknyttet forskning, som gjør det enkelt for personer i førstelinjetjenesten å få kontakt med de rette fagspesialister og slippe å måtte vente i uker og måneder. Man bør satse på å utvikle gode IKT-løsninger. Det viktigste blir å finne en organisasjonsform som gjør det faglige nettverket oversiktlig og lett tilgjengelig.

Med hilsen

Rita Helgesen (sign.)
leder